

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM
KIEMELT HULLADÉKÁRAMOK FŐOSZTÁLY

Iktatószám: KHF/16079-1/2024-EM

Szepesi Sándor
főtitkár
részére

Vám, Jövedéki és Adóügyi Szolgáltatók Szövetsége

E-mail: szepesi.sandor@vjaszsz.hu

Tárgy: Állásfoglalás kérés a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályaival összefüggésben

Tisztelt Főtitkár Úr!

Engedje meg, hogy az Energiaügyi Minisztérium Kiemelt Hulladékáramok Főosztályához megküldött elektronikus levelére, amelyben a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) egyes rendelkezéseinek értelmezésével kapcsolatban kért állásfoglalást, az alábbi tájékoztatást adjam.

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján a termékdíjköteles csomagolószer első belföldi forgalomba hozójának termékdíj-kötelezettsége keletkezik, függetlenül attól, hogy a csomagolószer vevője gazdasági társaság vagy magánszemély. A fizetendő termékdíjtétel meghatározása során a Ktdt. 1. mellékletében meghatározott levonási szabályt kell alkalmazni. A szemeteszsák és a sitteszsák esetében azért nem alkalmazható a termékdíjtétel megállapítása során az adott anyagáramra vonatkozó kiterjesztett gyártói felelősségi díj levonása, mert azok rendeltetésszerű felhasználása során nem jön létre csomagolás körforgásos termék.

A termékdíj megállapítása során nincs annak jelentősége, hogy az adott termékáramra vonatkozó kiterjesztett gyártói felelősségi díjat ki és mikor fogja megfizetni, vagy jogszerűen eljárva meg sem kell azt fizetni (pl. a termék külföldre történő kiszállítása következtében).

A fogyasztó számára történő értékesítés helyén megtöltésre tervezett és szánt csomagolószer, továbbá a fogyasztó számára történő értékesítés helyén eladott, megtöltött vagy megtöltésre tervezett és szánt egyszer használatos csomagolószer (a továbbiakban: ehmt csomagolószer) esetében a Rendelet 11. § (1) bekezdése alapján nem a csomagolószer csomagolásra felhasználónak keletkezik kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettsége, hanem az ehmt csomagolószer gyártójának. A csomagolószer gyártójának ebben az esetben az értékesítésről

szóló számlán fel kell tüntetnie a Rendelet 21. § (2) bekezdése szerinti záradékszöveget. Ha azonban a csomagolószert gyártója nem ehmt csomagolószert értékesít, úgy annak csomagolásra felhasználóját és az előállított csomagolás első belföldi forgalomba hozóját terheli a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Cskr. 1. melléklete szemléltető példákat, azaz példalózó és nem taxatív felsorolást tartalmaz a Cskr. 2. § (2) bekezdés b) pontja szerinti kritériumra vonatkozóan.

A Rendelet 17. § (3) bekezdés felvezető mondatrésze alapján nem minősül saját célú felhasználásának a külföldi előállítású csomagolás végleges elválasztása az árutól, amennyiben az elválasztott csomagolás nem válik belföldön csomagolási hulladékká. A külföldről behozott csomagolás lebontása nem minősül a csomagolás használatának és ezért is szabályozza a 17. § (1) bekezdés c) pontján kívül ezt az esetet a 17. § (3) bekezdése. A kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség teljesítése a hulladékká váló körforgásos termékek esetében keletkező kötelezettség. A levelében leírt esetben az újrahasználatos csomagolást külföldről behozó a csomagolás lebontása után a használt újrahasználatos csomagolószert belföldre értékesíti, azonban ebből a tényből még nem következik az, hogy a szóban forgó újrahasználatos csomagolószerből belföldön fog hulladék keletkezni.

Tekintettel arra, hogy a csomagolószert eladásával az elválasztott csomagolás nem a kicsomagolást végzőnél válik hulladékká, így – forgalomba hozatal hiányában – kiterjesztett gyártói felelősségi díjfizetési kötelezettség nem keletkezik nála. A kiterjesztett gyártói felelősségi díjfizetési kötelezettség a csomagolószert csomagolás körforgásos terméként elsőként belföldi forgalomba hozót terheli.

A körforgásos termék gyártójának általános esetben kiterjesztett gyártói felelősségi díjfizetési kötelezettsége keletkezik a körforgásos termék első forgalomba hozatalával a Rendelet 16. § (1) bekezdése alapján. Forgalomba hozatalnak minősül a körforgásos termék tulajdonjogának első belföldi ingyenes vagy visszerhes átruházása, valamint a saját célú felhasználás is.

Általánosságban elmondható, hogy a gyártási folyamat során keletkező gyártási selejt, hulladék esetén az előzőek szerinti forgalomba hozatal nem valósul meg, ezáltal a Rendelet szerinti kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség, így díjfizetési kötelezettség sem keletkezik.

A levelében bemutatott esetet tehát ezen szempont figyelembevételével szükséges megvizsgálni a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség keletkezésének megítélésakor. A forgalomba nem hozott csomagolás selejtezésének számos oka lehet, amelyek eredményeként a csomagolás forgalomba hozatalára nem kerül sor.

A csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 442/2012. (XII.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Cskr.) 2. § (1) bekezdés 4. pontja értelmében csomagolási hulladék a hulladékká vált csomagolás, csomagolószert, ide nem értve az ipari vagy termelési tevékenység során képződő gyártási vagy maradék hulladékot. A csomagolási hulladékról a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 31. § (2) bekezdés a) pontja alapján a hulladékgazdálkodási intézményi résztvékenység körébe tartozó hulladékokra vonatkozó szabályok szerint, a koncessziós társaságnak történő átadás útján kell gondoskodnia a hulladékbirtokosnak, míg a gyártási hulladék esetében a Ht. 31. § (2) bekezdés b) pontja az irányadó.

A Rendelet 2. § (2) bekezdése alapján a Rendelet szerinti elektromos és elektronikus berendezés fogalmát az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 197/2014. (VIII.1.) Korm. rendelet (továbbiakban Ekr.) határozza meg. Az Ekr. 2. § (1) bekezdés 2. pontja alatt található fogalom meghatározás szerint az „elektromos, elektronikus berendezés: legfeljebb 1000 V váltakozó feszültségű, valamint legfeljebb 1500 V egyenfeszültségű árammal működő berendezés, amelynek rendeltetésszerű működése elektromágneses mezőtől vagy elektromos áramtól függ, ideértve az elektromágneses mező vagy elektromos áram előállítását, mérését, átvitelét biztosító eszközöket is”.

Az Ekr. ülteti át az Európai Parlament és a Tanács 2012. július 4-i elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU Irányelvét (a továbbiakban WEEE irányelv). A WEEE irányelv és így az Ekr. hatálya alá tartozás meghatározásában segíthet az Európai Bizottság Frequently Asked Questions on Directive 2012/19/EU on Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE) (Gyakran Ismételt Kérdések a WEEE-irányelvvel kapcsolatban, https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-electrical-and-electronic-equipment-weee_en#publications – a továbbiakban: GYIK), továbbá a European WEEE Registers Network WEEE2 guidance document: Components versus electrical and electronic equipment (WEEE2 útmutató: Összetevők vagy elektromos és elektronikus berendezések – 2019. június <https://www.ewrn.org/publications-events/publications>).

Fentiek alapján az elektromos és elektronikus berendezéseknek önálló funkcióval kell rendelkezniük ahhoz, hogy azokat berendezésnek lehessen tekinteni. Az Ekr. hatálya nem terjed ki azokra az elektromos és elektronikus berendezésekre, amelyek kifejezetten egy más jellegű, az Ekr. hatálya alól kizárt vagy az alá nem tartozó berendezés részeként lettek tervezve és elhelyezve, és amelyek csak az adott berendezés részeként tölthetik be funkciójukat (Ekr. 1. § (2) bekezdés b) pontja). A GYIK külön is felsorolja példaként, hogy a gépjármű részeként beépítendő berendezések közül fenti okból azok nem tartoznak a szabályozás hatálya alá, amelyek funkciójukat csak akkor képesek betölteni, ha a jármű részeit képezik, és amelyeket az elhasználandó járművekre vonatkozó jogszabályoknak megfelelően ártalmatlanítanak. Ilyenek például azok a beépített rádiók vagy navigációs berendezések, amelyeket bizonyos gépkocsi modellekhez terveztek és azokba szereltek be. Ezzel szemben a például bármely gépjárműbe beépíthető berendezések, mint például a telefon kihangosító rendszerek, vagy az utólagosan beszerelhető műholdas navigációs készülékek, izzók, nem minősülnek kivételnek. A fentiekre tekintettel amennyiben a világítótest nem kizárólag egy bizonyos traktorba, vagy egy a közúton mozgó speciális munkagépbe szerelhető be, akkor az Ekr. hatálya alá tartozik. Azonban annak eldöntése, hogy a kérdéses termék az Ekr. szerint elektromos és elektronikus berendezésnek minősül-e, a szabályozás hatálya alól kivétel-e vagy sem a kötelezett felelőssége.

Az emberi test és az abból származó szövetek, testnedvek, vér stb. nem felel meg a Cskr. 2. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott áru fogalmának (a nyersanyagoktól kezdve a feldolgozott árucikkig), azért azok védelme és kezelése során alkalmazott bármilyen tulajdonságú anyagból készült termékek nem minősülnek csomagolásnak.

A külföldről beszállított termékek esetén e termékekből belföldön a hazai vállalkozás által végzett tevékenység során keletkező, nem javítható, kisserelt használt elemek hulladéka tekintetében nem valósul meg Rendelet szerinti forgalomba hozatal, sem saját célú felhasználás, mivel a nem javítható berendezések a Ht. szerint a hazai vállalkozás tevékenységéből származó termelési hulladéknak minősülnek, amelyekről a hazai vállalkozás, mint hulladéktermelő hulladékbirtokos 2023. július 1. napját követően a Ht. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a

2023. július 1. napját megelőző gyakorlattal megegyező módon gondoskodhat, azaz az elemhulladékot nem a koncessziós társaságnak kell átadnia.

Végül felhívom a figyelmét arra, hogy a jogértelmezés a jogalkalmazó mindenkori feladata és felelőssége. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény, továbbá a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet alapján a minisztérium állásfoglalás kibocsátására nem jogosult, ezért minisztériumi tájékoztatásokban foglaltakra a jogalanyok és a hatóságok nem hivatkozhatnak, azok nem használhatóak fel peres vagy közigazgatási eljárás során.

Budapest, 2024. november 19.

Tisztelettel:

dr. Szabó Csilla
főosztályvezető